

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Hoofd Dienst Justitiële Inrichtingen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.inspectievenj.nl

Ons kenmerk
2080467

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 23 mei 2017
Onderwerp Nader onderzoek incident PI Zoetermeer

Geachte heer/mevrouw,

Op zondag 20 september 2015 deed zich in penitentiare inrichting (PI) Haaglanden, locatie Zoetermeer, een ernstig incident voor waarbij een gedetineerde (R.) een andere gedetineerde door excessief geweld om het leven bracht.

Daags na het incident bezocht mijn Inspectie de PI Zoetermeer en stelde vast dat door de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) inmiddels een aantal onderzoeken naar de toedracht rond het incident was geïnitieerd.

Ik besloot om het resultaat van deze onderzoeken af te wachten.

De onderzoeken door DJI hadden betrekking op de veiligheidssituatie rond het incident, de kwaliteit van de zorgverlening aan R. en het selectie- en plaatsingsproces van R. vanuit de PI Zoetermeer naar een penitentiair psychiatrisch centrum (PPC).

Over beide eerste onderzoeken oordeelde mijn Inspectie dat deze de gang van zaken rond de thema's veiligheid en zorg op een navolgbare en heldere wijze duidelijk maakten.

Het resultaat van het onderzoek naar het selectie- en plaatsingsproces liet echter nog een aantal vragen open. Het ging met name om de wijze waarop de besluitvorming tot, en effectuering van de overplaatsing van R. naar een PPC tot stand was gekomen.

Volgens het interne onderzoek vervulde het psycho-medisch overleg (PMO) binnen de locatie Zoetermeer daarbij onvoldoende haar coördinerende rol: het verzamelen, verwerken en combineren van informatie schoot volgens de onderzoekers tekort. Hierdoor werd onvoldoende richting gegeven aan een voortvarende overplaatsing van R. naar een PPC. Daarnaast ontving mijn Inspectie signalen dat de samenwerking van functionarissen in het PMO van de PI Zoetermeer niet altijd soepel verliep.

Dit leidde ertoe dat ik besloot om de gang van zaken rond het selectie- en plaatsingsproces van R. nader te onderzoeken.

De volgende onderzoeksvraag was daarbij het vertrekpunt:

Welke rol had het PMO bij het tijdig doorplaatsen van R. en welke factoren beïnvloedden het selectie- en plaatsingsproces?

Onderstaand volgt een compacte weergave van de bevindingen bij de van de centrale vraag afgeleide deelvragen.

Datum

23 mei 2017

Ons kenmerk

2080467

- *Was er voldoende informatie-uitwisseling over het gedrag van R. tussen het PMO en de medewerkers van de afdeling waar hij verbleef?*

De Inspectie concludeert op basis van inzage in relevante dossiers, gesprekken met functionarissen en verslaglegging van onder andere het multidisciplinaire overleg (MDO) en psycho-medisch overleg (PMO) dat er voor zowel de deelnemers van het PMO, als de medewerkers betrokken bij de begeleiding van R. op de EZV-afdeling¹, voldoende handelingsperspectief beschikbaar was voor een verantwoorde omgang met zijn onvoorspelbare gedrag.

- *Was er binnen het PMO voldoende informatie en draagvlak beschikbaar om weloverwogen en gefundeerd een selectieadvies uit te brengen?*

Het PMO heeft zich bij de advisering gebaseerd op een eerder advies van het PPC waar R. voor zijn plaatsing op de EZV van de PI Zoetermeer verbleef. Dit advies hield in dat, indien R. op de EZV gedrag liet zien dat duidde op de behoefte aan intensievere zorg en begeleiding, hij in aanmerking zou moeten worden gebracht voor (terug)plaatsing naar een PPC. Aangezien zijn gedrag daartoe aanleiding gaf is door het PMO geadviseerd om R. terug te plaatsen naar een PPC.

Bij dit advies is niet expliciet gebruik gemaakt van onder de leden van het PMO beschikbare kennis over het gedrag van R. uit eerdere gedragsrapportages. Het is mijn Inspectie niet gebleken dat er bij de besluitvorming rond het advies voor (terug)plaatsing, sprake is geweest van divergentie in de opvatting van de betrokken PMO-leden; het advies om R. terug te plaatsen naar een PPC kwam, volgens de door de Inspectie geïnterviewde PMO-leden, unaniem tot stand.

- *Hoe is het selectieadvies van het PMO uitgevoerd?*

Na afgifte van het selectieadvies aan de selectiefunctionaris heeft deze getracht de selectie naar het (voormalige) PPC te Amsterdam voortvarend te effectueren met het oogmerk om deze vóór het weekend - waarop het incident plaatsvond - gerealiseerd te hebben².

Om redenen die mijn Inspectie niet volledig heeft kunnen achterhalen is dit niet gelukt. Van de uitvoering van de overplaatsing na het weekend is R. door medewerkers van de afdeling waar hij verbleef in kennis gesteld. Dit leidde bij R. op dat moment niet tot een waarneembare afwijzende reactie.

Conclusie

Het PMO van PI Zoetermeer heeft in deze casus gehandeld conform de daarover gemaakte afspraken. De vertraagde overplaatsing van R. naar een PPC was een gevolg van onduidelijkheid over het feitelijke overplaatsingsmoment tussen de bij de overplaatsing betrokken functionarissen. Er zijn geen aanwijzingen dat het excessieve geweld dat R. op zondag liet zien in verband staat met de vertraagde uitvoering van de voorgenomen overplaatsing. Alle bij de zorg en begeleiding van R. betrokken functionarissen waren voldoende op de hoogte van zijn problematiek en beschikten over voldoende handelingsperspectief om daarmee te kunnen

¹ EZV staat voor: extra zorgvoorziening.

² Het PPC Amsterdam is in de loop van 2016 ondergebracht in Justitieel Centrum Zaanstad.

omgaan. De niet te stuiten geweldsexplosie van R. kwam voor alle betrokken functionarissen van PI Zoetermeer als een volslagen verrassing die op allen veel impact had. Sommigen van hen ervaren nog steeds de gevolgen daarvan.

Op grond van bovenstaande beschouw ik dit nadere onderzoek thans als afgerond.

Datum

23 mei 2017

Ons kenmerk

2080467

Hoogachtend,

J.G. Bos

Hoofd Inspectie Veiligheid en Justitie